

ประโยค ๑-๒

แปล มคธเป็นไทย

สอบ วันที่

๒๕๖

แปล โดยพยัญชนะ

๑ ส่า กิริ (คาวี) เอกา ยกฺขินี “ปุกฺกสาตติกุลปุตฺตํ พาทิยหารุจิริยํ ตมพทาฐิกโจรสาทกํ
สัปพทุทธิภูตติ อิมะ จตฺตารโ ชเน สत् สत् อตฺตมาเว คาวี หุตฺวา ชีวิตา โวโรเปสิ ฯ เต กิริ
อตีเต จตฺตารโ เสฏฺฐิปุตฺตา หุตฺวา เอกํ นครโสภินี คณิกํ อุยฺยานํ เนตฺวา ทิวสํ สมฺปตฺตี อนุภาวิตฺวา
สายนฺทสมเย เอวํ มนฺตยีสฺสุ “อิมสฺมี จฺฐาเน อญฺเญ นตฺถิ, อิมิสฺสา อมฺเหติ ทินฺนํ กทาปณสทฺสสญฺจ
สพฺพญฺจ ปสาธนญฺจ คเหตฺวา อิมํ มาเรตฺวา คจฺจมาตติ ฯ ส่า เตสํ กถํ สุตฺวา “อิมะ นิลลชฺชา
มยา สทฺธิ อภิรมิตฺวา อิทานิ มํ มาเรตฺวากมา, ชานิสฺสามิ เตสํ กตฺตพฺพยุตฺตกนฺติ เตหิ มาริยมานา
“อหํ ยกฺขินี หุตฺวา, ยถา มํ เอเต มาเรตฺติ; เอวเมว เต มาเรตฺตุํ สมตฺถา ภาเวยฺยนฺติ ปตฺถนํ
อกาลิ ฯ

สมพฺพลา ภิกฺขุ ตสฺส กาลกิริยํ ภควโต อารโจะตฺวา “ตสฺส กา คติ, เกแนว การณน
กฺกุฏิกาวํ ปตฺโตติ ปุจฺฉีสฺสุ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒ สตฺถา โสตาปตฺติผลํ ปตฺวา ตสฺส ตาวตีสฺสวเน อุปฺปนฺนภาวญฺจ ตครลฺธิขิปฺจเจกพฺพุทฺธํ
ทิสฺวา นิฏฺฐหิตฺวา อปฺพยามํ กตฺวา ทิสฺสรตฺตํ นิรเย ปจิตฺวา วิปาการเสเสน อิทานิ กฺกุฏิกิ-
ภาวปตฺติญฺจ พฺยากริตฺวา “ภิกฺขเว อิมะ สตฺตา อตฺตนา ว อตฺตโน กฺกุฏิกิภากํ กมฺมํ กโรนฺตา
วิจฺรนฺตฺติ วตฺวา อนุสฺนฺธี สมนฺตฺวา อุตฺตริ ฆมฺมํ เทเสนฺโต คาทมาห ฯ

เฉลย

ชป.๓ สุปปพุทธภูมิ วตฺถุ น.๑๒๙-๑๓๐

แปล โดยพยัญชนะ

๑. สก กิร (คาวี) เอกา ยกขินี “บุกกุสาคติกุลบุตรตํ พาทิยทวารุจิริยํ ตมพพาลิกจิรสมาตํ
สุปปพุทธภูมิ **นิตติ** อิม จตตารโ ชเน สตํ สตํ อตตภาเว **คาวี** หุตวา ชีวิตา โวโรเปสิ ฯ

๑. ได้ยินว่า (อ.แม่โค) นั้น เป็นนางยักษิณี คนหนึ่ง (เป็น) เป็นแม่โค เป็น ปลงลงแล้ว ซึ่งชน ท.
ลี เหล่านี้ คือ ซึ่งกุลบุตรชื่อว่าบุกกุสาคติ ซึ่งพาทิยทวารุจิริยะ ซึ่งบุรุษผู้ดำซึ่งใจชื่อว่าตมพพาลิกะ ซึ่งบุรุษ-
ผู้เป็นโรครือนชื่อว่าสุปปพุทธะ จากชีวิต สิ้นอรรถภาพ ท. ร้อยหนึ่ง ร้อยหนึ่ง ฯ

เต กิร อตีเต จตตารโ เสฏฺฐิปุตฺตา หุตฺวา เอกํ **นครโสภินี** คณิกํ อุชฺฌานํ เนตฺวา ทิวสํ สมฺปตฺตี
อนุภาวิตฺวา สายณฺทสมฺเบ เอวํ **มนุสฺยีสฺสุ** “อิมสฺมี ฐานเ อญฺเญ นตฺถิ, อิมิสฺสา อมฺเหติ **ทินฺน**
กหาปณฺสทสฺสญฺจ สพฺพญฺจ ปสาธนาณฺฑํ คเหตฺวา อิมํ มาเรตฺวา คจฺจมาติ ฯ

ได้ยินว่า ในกาลอันเป็นไปล่วงแล้ว (อ.ชน ท.) เหล่านั้น เป็นบุตรของเศรษฐี สี่คน เป็น นำไปแล้ว
ซึ่งหญิงแพศยา **ผู้ยังพระนครให้งาม** คนหนึ่ง ลู่อ้วน เสวยแล้ว ซึ่งสมบัติ ตลอดวัน **ปรึกษากันแล้ว**
ในสมัยเป็นที่สิ้นไปแห่งวัน อย่างนี้ ว่า (อ.บุคคล) อื่น ย่อมไม่มี ในที่ นี้, (อ.เรา ท.) ถือเอาแล้ว
ซึ่งพันแห่งกหาปณะด้วย ซึ่งภักตจะเป็นเครื่องประดับ ทั้งปวงด้วย **อันอันเรา ท. ให้แล้ว (แก่หญิง)** นี้
(ยังหญิง) นี้ ให้ตายแล้ว จะไป ดังนี้ ฯ

สา เต้ส กถ์ สุตวา “อิเม **นิลลชชา** มยา สหุธิ อภิริมิตวา อิทานิ มं มาเรตุกามา, ซานิสสุตถามิ เต้ส **กตตพพยุตตกนฺติ** เตหิ มารियมานา “อหํ ยกฺขินี หุตฺวา, **ยถา** มं เอเต มาเรหฺติ; **เอวเมว** เต มาเรตุํ สมตถา ภาเวยฺยนฺติ ปตฺถนํ อกาลิ ๑

(อ.หญิง) นั้นฟังแล้ว ซึ่งวาจาเป็นเครื่องกล่าว (ของชน ท.) เหล่านั้น (คิดแล้ว) ว่า (อ.ชน ท.) เหล่านี้ **ผู้มีความละเอียดออกแล้ว** ยินดียิ่งแล้ว กับ ด้วยเรา เป็นผู้ใคร่เพื่ออัน ยังเรา ให้ตาย (ยอมเป็น) ในกาลนี้, (อ.เรา) จักรู้ (ซึ่งกรรม) **อันควรแล้วแก่กรรมอันเราพึงกระทำ** (แก่ชน ท.) เหล่านั้น **ดังนี้** ผู้ (อันชน ท.) เหล่านั้นให้ตายอยู่ ได้กระทำแล้ว ซึ่งความปรารถนา ว่า อ.เรา เป็นนางยักษิณี เป็น, (อ.ชน ท.) เหล่านั้น ยังเรา ย่อมให้ตาย **โดยประการใด**, เป็นผู้สามารถ เพื่ออัน (ยังชน ท.) เหล่านั้น ให้ตาย พึ่งเป็น **โดยประการนั้นนั่นเทียว** ดังนี้ ๑

สมุพฺพลา ภิกฺขุ ตสฺส กาลกิริยํ ภควโต อโรเจตฺวา “ตสฺส กา **คติ**, เกเนว การเณน **กฺกุฏฺฐิภาวํ** ปตฺโตติ ปุจฺฉิสฺสุ ๑

อ.ภิกษุ ท. **ผู้มากพร้อม** กราบทูลแล้ว ซึ่งการกระทำซึ่งกาละ (แห่งสุปปพุทธะ) นั้น แก่พระผู้มีพระภาคเจ้า ทูลถามแล้ว ว่า **อ.คติ** (ของสุปปพุทธะ) นั้น เป็นอย่างไร (ยอมเป็น), (อ.สุปปพุทธะนั้น) ถึงแล้ว **ซึ่งความเป็นแห่งบุคคลผู้มีโรคเรื้อน** เพราะเหตุ อะไรนั่นเทียว ดังนี้ ๑

แปล โดยอรธ

๒ สตุถา โสตาปตติผลํ ปตฺวา ตสฺส ตาวตีสภวเน อูปฺปนฺนาภวญฺจ ตฺครลฺลิตฺตํ ปจฺเจกพุทฺธํ
ทิสฺวา นิฏฺฐิตฺวา อปฺพยมาํ กตฺวา ที่สมฺมตฺตํ นิริเย ปจิตฺวา วิปกาเวเสเสน อิทานิ กุฏฺฐิ-
ภาวปฺตติญฺจ พฺยากริตฺวา "ภิกฺขเว อิมํ สตฺตํ อตฺตนา ว อตฺตโน กุฏฺฐวิปกํ กมฺมํ กโรนฺตา
วิจฺรณฺตีติ วตฺวา อนุสฺสนฺตี อญฺญตฺวา อุตฺตริ ฐมฺมํ เทเสนฺโต คากฺขมาห ๑

๒ พระศาสดา ทรงพยากรณ์ความที่สุบพุทฺธนั้นบรรลุโสดาปัตติผลแล้ว เกิดในดาวดึงส์สภาพ
และการเห็นพระตฺครลฺลิตฺตํ ปจฺเจกพุทฺธะ ถ่ม (น้ำลาย) แล้ว หลีกไปทางซ้าย ใหม้แล้วในนรกตลอดกาลนาน
ด้วยวิบากที่เหลือ ถึงความเป็นคนมีโรคเรื้อนในบัดนี้แล้ว ตรัสว่า "ภิกษุทั้งหลาย สัตว์เหล่านี้ เกี่ยวกระทำ
กรรมมีผลแผ่ตร้อนแก่ตนเองแล" ดังนี้แล้ว เมื่อจะทรงสืบนุสนธิแสดงธรรมให้ยิ่งขึ้น จึงตรัสพระคาถา
นี้ ๑